

ETELÄ-KYMENLAAKSON
AMMATTIOPISTO

Kurinpitokeinot ja menettelytavat

Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja menettelytavoista

Sisällysluettelo

Kurinpitokeinojen käyttö ja menettelytavat	2
1. Yhteistyö eri viranomaisten kanssa	3
2. Työrauha ja menettelytavat häiriö- ja riketilanteissa	3
2.1 Kiellettyjen esineiden ja aineiden tarkastus sekä haltuun otto	4
2.2 Haltuun otettujen aineiden ja esineiden hävittäminen	4
3. Kurinpitotoimet	5
3.1 Hallintopäätöksinä annettavat kurinpitotoimet ja päätökset	5
3.2 Menettelyohjeet ja muutoksenhaku hallintopäätöksinä annettaviin kurinpitotoimiin	5
3.3 Kuuleminen ja tiedottaminen huoltajalle	6
3.4 Kurinpitotoimet, jotka eivät vaadi hallintopäätöstä	6
4. Henkilökunnan perehdyttäminen, osaamisen varmistaminen ja tiedottaminen kurinpitoasioissa	6
5. Hallinnon yleisten oikeusturvaperiaatteiden noudattamisen periaatteet kurinpitokeinoja käytettäessä	7
6. Suunnitelman seuraaminen, arviointi ja omavalvonta	7
LÄHTEET	8

Kurinpitokeinojen käyttö ja menettelytavat

Tämä on suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista Etelä-Kymenlaakson ammattiopistossa ammatillisen peruskoulutuksen ja valmentavan koulutuksen osalta.

Suunnitelman tavoitteena on turvata oppilaitoksen työrauha, opiskelun sujuminen sekä oppilaitosyhteisön turvallisuus ja viihtyisyys. Suunnitelma perustuu ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin (L630/1998) 28§ (muutettu osittain L787/2014). Tämän lain mukaan koulutuksen järjestäjän tulee laatia suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja menettelytavoista. Lain tavoitteena on suojata opiskelijat kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä ja varmistaa turvallinen opiskeluympäristö.

Suunnitelma sisältää menettelytapoja rike- ja häiriötilanteissa sekä vastuisiin ja työnjakoon liittyviä ohjeistuksia. Lisäksi suunnitelmassa kuvataan kuulemis- ja kirjaamismenettelyt sekä periaatteet hallinnon yleisistä oikeusturvaperiaatteista kurinpitokeinoja käytettäessä. Oppilaitoksen turvallisuuteen ja viihtyisyyteen liittyviä ohjeita ja määräyksiä asianmukaisesta toiminnasta, opiskelun esteettömästä sujumisesta ja käyttäytymisestä on kirjattu myös oppilaitoksen järjestyssääntöihin ja turvallisuussuunnitelmiin. Järjestysmääräyksillä edistetään oppilaitoksen sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista ja oppilaitosyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä (L630/1998, 28§).

Tämän suunnitelman lisäksi opiskelijoiden hyvinvointiin ja turvalliseen opiskeluympäristöön liittyviä ohjeita ja menettelytapoja kuvataan opiskeluhoitosuunnitelman eri osioissa. Suunnitelman tarkoituksena on varmistaa koulutuksen järjestäjän toimintaperiaatteiden oikeudenmukaisuus ja yhdenmukaisuus kurinpitokeinojen käyttämisessä.

Kurinpitokeinoja ja menettelytapoja käsittelevä suunnitelma on käsitelty ja kommentoitu Ekamin opiskelijakunnassa ja opiskelijoiden huoltajista koostuvassa Hytti-ryhmässä (kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyöryhmä).

1. Yhteistyö eri viranomaisten ja huoltajien kanssa

Koulutuksen järjestäjän tulee toimia yhteistyössä opiskelijoille tarkoitettuja palveluita antavien ja järjestävien viranomaisten ja muiden tahojen kanssa. Koulutuksen järjestäjän tulee opetussuunnitelmassaan määrätä kodin ja oppilaitoksen yhteistyön sekä opiskelijahuollon järjestämistavat (630/1998, 37a). Oppilas- ja opiskeluhuoltolain (1287/2013, 2§) tarkoituksena on edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Toiminnan tavoitteena on tukea yhteistyössä huoltajien kanssa opiskelijan kasvua, itsenäistymistä ja vastuunottoa opiskelustaan sekä mahdollistaa tuki turvallisuutta, terveyttä ja hyvinvointia koskevissa asioissa.

Kurinpitoon ja turvallisuuteen liittyvää yhteistyötä tehdään erityisesti poliisin kanssa. Poliisin kanssa on järjestetty koulutuksia opetushenkilöstölle, opiskelijoille ja huoltajille päihteisiin ja nuorten toimintaan liittyen tiedottavasta ja ennaltaehkäisevästä näkökulmasta. Alueen koulupoliisin kanssa on sovittu yhteistyöstä ja yhteydenottotavoista koulupoliisiryhmään. Koulupoliisin tavoittaa numerosta 0295435485 ja kiireellisissä tapauksissa otetaan yhteyttä hätäkeskukseen (112). Myös A-klinikan ja sosiaalitoimen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä oppilaitoksen turvallisuuden ja hyvinvoinnin näkökulmasta. Päihdesuunnitelmassa määritellään tarkemmin päihdeasioihin liittyvistä menettelytavoista.

Etelä-Kymenlaakson ammattiopiston tavoitteena on luoda toimiva ja aktiivinen keskusteluyhteys opiskelijan, hänen huoltajansa ja oppilaitoksen edustajien välille. Yhteydenpitoa kodin kanssa käydään mm. Wilma-ohjelman kautta, huoltajailloissa sekä henkilökohtaisissa tapaamisissa. Wilma mahdollistaa yhteistyön vanhempien kanssa, vastavuoroisen viestinnän, niin kauan kuin opiskelija on alaikäinen. Kodin ja oppilaitoksen yhteistyö edistää opiskelua sekä mahdollistaa opiskelijalle tuen saannin opiskelijan turvallisuutta ja hyvinvointia koskevissa asioissa. Opiskelijoiden huoltajilla on mahdollisuus osallistua huoltajille tarkoitettuun Hytti-ryhmään. Ryhmä kokoontuu pari kertaa lukukaudessa ja tutustuu erilaisiin ammatillisen koulutuksen ajankohtaisiin asioihin. Ryhmän toimintaa vetää opiskelijatoiminnan ohjaaja.

2. Työrauha ja menettelytavat häiriö- ja riketilanteissa

Oppilaitoksen työrauhaan liittyvät säädökset lisäävät opiskelijoiden turvallisuutta ja työrauhaa. Lain (1269/2013) mukaan opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Säädöksissä määritellään opettajien ja rehtoreiden toimivaltuuksia puuttua häiriökäyttäytymiseen ja annetaan mahdollisuuksia huolehtia ennaltaehkäisevästi turvallisesta oppimisympäristöstä.

2.1 Kiellettyjen esineiden ja aineiden tarkastus sekä haltuun otto

Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä pitää hallussa ainetta tai esinettä, joka on laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta. Aine tai esine on kielletty myös jos se soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja sen hallussa pidolle ei ole hyväksyttävää syytä. Opiskelijan tavaroiden tarkastaminen on mahdollista ainoastaan kun opiskelija osallistuu opetussuunnitelman tai vuosisuunnitelman mukaiseen opetukseen ja toimintaan. Tarkastusoikeus rajoittuu opettajiin ja rehtoreihin. Opiskelijalle tulee ilmoittaa ennen tarkastusta tarkastuksen syy. Tarkastajan tulee olla samaa sukupuolta opiskelijan kanssa ja tarkastuksessa tulee olla läsnä toinen täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva. Tarkastajalla ei ole oikeutta koskea vaatetuksen ja ihon väliselle alueelle. Erogeenisten alueiden koskettelu on kielletty myös vaatteiden päältä. Mikäli näiden alueiden tarkastaminen on välttämätöntä, paikalle kutsutaan poliisi. Tarkastuksia ei voi tehdä oppilaitoksen asuntolassa eikä asuntolaohjaajilla ole tarkastusoikeutta. Ennen tarkastusta on suositeltavaa olla yhteydessä alaikäisen huoltajaan. Tarkastus pyritään suorittamaan siten, että toiset opiskelijat eivät näe tilannetta tai kuule asiasta.

Rehtoreilla tai opettajilla on yhdessä tai erikseen oikeus ottaa haltuun opiskelijalta Lain 1269/2013 28 §: n 2 momentissa tarkoitettu aine tai esine. Esineen haltuun ottamisessa on oikeus käyttää välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja vastarinnan vakavuus tai tilanteen uhkaavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioiden. Mikäli haltuun ottamisessa joudutaan käyttämään voimakeinoja, niin asiasta tulee antaa kirjallinen selvitys esimiehelle välittömästi tapahtuman jälkeen.

2.2 Haltuun otettujen aineiden ja esineiden hävittäminen

Alaikäiseltä opiskelijalta haltuun otetut aineet ja esineet luovutetaan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle ja täysi-ikäisen kohdalla hänelle itselle. Huoltajalle tulee ilmoittaa haltuun ottamisesta mahdollisimman nopeasti. Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, räjähteet, ammukset ja kaasusumuttimet tulee luovuttaa välittömästi poliisille. Opiskelijalle luovutettavat tavarat luovutetaan työpäivän päätyttyä. Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuun otton ilmoituksesta nouda ainetta tai esinettä se voidaan todisteellisesti hävittää henkilökunnan edustajien toimesta.

3. Kurinpitotoimet

3.1 Hallintopäätöksiä annettavat kurinpitotoimet ja päätökset

Kirjallinen varoitus (951/2011, 34a, 35, 44 §) voidaan antaa opiskelijalle, jos hän käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti, häiritsee opetusta, menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo järjestystä tai kieltäytyy huumausainetestistä koskevan todistuksen esittämisestä. Varoitus voidaan antaa myös opiskelijalle, joka on käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin, siten että toimintakyky on heikentynyt. Kirjallisesta varoituksesta päättää apulaisrehtori (630/1998,35a § 1).

Oppilaitoksesta erottaminen määräajaksi (951/2011, 35 a, 44 §) on mahdollista mikäli opiskelijan teko tai laiminlyönti on vakava tai opiskelija jatkaa kirjallisen varoituksen perusteena ollutta epäasiallista käytöstä. Erottamisesta päättää koulutuskuntayhtymän monijäseninen toimielin. Opiskelija voidaan erottaa oppilaitoksesta enintään vuodeksi. **Asuntolasta erottaminen** (951/2011, 35 a, 44 §) on mahdollista määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi. Ennen asuntolasta erottamista on kuultava sekä opiskelijaa että alaikäisen huoltajaa. **Eronneeksi katsominen** (L630/98, 31) on mahdollista, mikäli opiskelija on pätevää syytä ilmoittamatta poissa opetuksesta ja on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja. Opiskelijalle ja alaikäisen huoltajalle tiedotetaan tilanteesta ja annetaan mahdollisuus tulla kuulluksi ennen päätöstä eronneeksi katsomisesta.

Opiskeluoikeuden pidättäminen (koskee SORA-tutkintoja) on mahdollista, jos opiskelija kieltäytyy terveydentilan toteamiseksi suoritettavista tutkimuksista ja tarkastuksista tai rikosrekisteriotteen toimittamisesta silloin, kun opinnot edellyttävät olennaisesti alaikäisen kanssa työskentelyä.

3.2 Menettelyohjeet ja muutoksenhaku hallintopäätöksiä annettaviin kurinpitotoimiin

Kurinpitovirasto on syynä oleva laiminlyönti tai teko on yksilöitävä ja hankittava asiasta tarpeellinen selvitys. Toimenpiteet tulee kirjata ja niistä annetaan kirjallinen päätös. Muutoksenhaku tapahtuu hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1966) säädetään. Poikkeuksena tästä on huumausainetestistä koskevan todistuksen esittämisestä kieltäytyminen, jossa päätökseen haetaan oikaisua aluehallintovirastolta. Valitus tulee tehdä 14 päivän kuluessa tiedoksi saannista.

3.3 Kuuleminen ja tiedottaminen huoltajalle

Ennen opiskelijan erottamista tai kirjallisen varoituksen antamista opiskelijalle on varattava aika tulla kuulluksi. Kurinpitovirastoista tulee tiedottaa alaikäisen huoltajalle. Kuulemisesta vastaa oppilaitoksessa kurinpidollisista prosesseista vastaava viranhaltija. Kutsu kuulemistilaisuuteen laaditaan ja lähetetään ryhmänohjaajan ja koulutuspäällikön yhteistyönä todisteellisesti kirjeellä opiskelijalle ja alaikäisen huoltajalle. Kutsussa määritellään kuulemisajankohta, paikka ja syy kuulemiseen. Kutsuun liitetään palautuskuori ja lomake, jolla vastaanottaja kuittaa saaneensa tiedon kuulemisesta. Kuulemistilaisuudessa opiskelijalla ja huoltajalla on mahdollisuus esittää oma näkemys tapahtuneesta ja kurinpidollisesta ratkaisusta. Opiskelijalle tulee tarjota opiskeluhuollon tukea kurinpitoviraston yhteydessä. Kuulemistilaisuuden muistion laatii ryhmänohjaaja. Opiskelijan eronneeksi katsomisen yhteydessä tulee opiskelijalle / huoltajalle lähettää kirje, jossa hänelle ilmoitetaan päivämäärä johon mennessä tulee ottaa yhteyttä oppilaitokseen ja tulla kuulluksi.

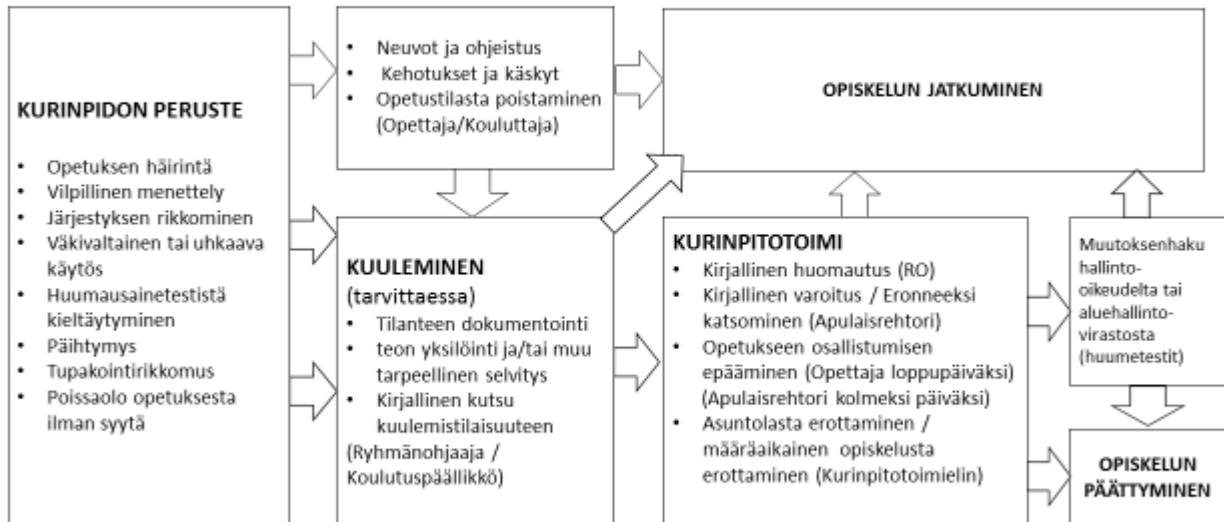
3.4 Kurinpitotoimet, jotka eivät vaadi hallintopäätöstä

Opiskelija, joka häiritsee opetusta, käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti tai vaarantaa toisen henkeä tai terveyttä voidaan **määrätä poistumaan kyseisen päivän jäljellä olevien oppituntien ajaksi**. Opiskelijan **osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi**, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käytöksen vuoksi. Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä myös mikäli opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi (630/1998, 35 §). Tarvittaessa paikalle kutsutaan poliisi.

Rehtoreilla ja opettajilla on **oikeus poistaa** epäasiallisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä opiskelija **opetustilasta, oppilaitoksen tilaisuudesta tai oppilaitoksen alueelta**. Mikäli tilanteessa joudutaan käyttämään tarpeellisia voimakeinoja, niiden käyttäjän tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta koulutuksen järjestäjälle.

4. Henkilökunnan perehdyttäminen, osaamisen varmistaminen ja tiedottaminen kurinpitoasioissa

Henkilökunnan perehdyttäminen kurinpidollisten toimivaltuuksien osalta tapahtuu menettelytapaohjeista tiedottamalla ja käsittelemällä kurinpitoasioita tiimikokouksissa. Kurinpitoasioista tiedotetaan myös koko henkilöstölle tiimikokouksissa ja kampusinfoissa. Osaamisen varmistamiseksi järjestetään tarvittaessa koulutusta.

Kuvio1. Kurinpito prosessina

5. Hallinnon yleisten oikeusturvaperiaatteiden noudattamisen periaatteet kurinpitokeinoja käytettäessä

Mikäli opiskelijaa vastaan on syyte vireillä yleisessä tuomioistuimessa, ei häntä vastaan saa samaan aikaan aloittaa tai jatkaa kurinpitomenettelyä. Jos tuomioistuin on vapauttanut opiskelijan syytteestä, ei kurinpitomenettelyä saa aloittaa tai jatkaa samasta syystä, paitsi jos kyseessä on teko, joka ei ole rikos, mutta siitä voidaan kuitenkin rangaista kurinpidollisesti (630/1998 35c § ja 631/1998,11§). Jos tuomioistuin on tuominnut opiskelijalle rangaistuksen, ei hänelle saa samasta syystä määrätä kurinpitorangaistusta. Opiskelija voidaan kuitenkin erottaa määräajaksi tai erottaa asuntolasta, jos se opiskelijan tekemän rikoksen tai siihen liittyvien seikkojen perusteella on perusteltua. Kurinpitokeinojen tulee perustua asiallisiin, objektiivisiin ja yleisesti hyväksyttäviin syihin. Samanlaisista teoista tulee määrätä samanlainen seuraamus tekijästä riippumatta ja kurinpitoseuraamusten tulee olla suhteessa tekoon.

6. Suunnitelman seuraaminen, arviointi ja omavalvonta

Suunnitelmaa seurataan tarkastelemalla ja arvioimalla kurinpitotoimenpiteiden määrää, toistuvuutta ja rikkeiden syitä. Lisäksi seurataan kurinpitotoimien vaikutusta henkilöiden toimintaan ja käyttäytymiseen. Seurantatietoja arvioidaan ja käsitellään koulutuskuntayhtymän kurinpitotoimielimessä, johtoryhmässä ja opiskeluhuoltoryhmän kokouksissa.

LÄHTEET

AKL 630/1998

AAL 631/1998

Hallintolainkäyttölaki 1996/586

Koulutuksen järjestäjille keinoja puuttua opiskeluun soveltumattomuuteen. Uudistettu opas SORA säädösten ja määräysten toimeenpanoon ammattikoulutuksessa. Oppaat ja käsikirjat 2015:12

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013

